

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Cdo/70/2016
Identifikačné číslo spisu:	1213222769
Dátum vydania rozhodnutia:	25.01.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Lubor Šebo
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:1213222769.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu KSB ČERPADLÁ A ARMATÚRY, s.r.o., Gagarinova 7/C, Bratislava, IČO: 31 367 445, zastúpený Advokátska kancelária JUDr. Margita Lonská, s.r.o., Medvedovej 32, Bratislava, proti žalovanej S. P., L., zastúpená advokátom Mgr. Štefanom Šuchom, Kuklovská 23, Bratislava, o zaplatenie 1 345,71 € s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 10 C 205/2013, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 28. októbra 2015 sp. zn. 4 Co 754/2014, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalovaná má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 28. októbra 2015 sp. zn. 4 Co 754/2014 potvrdil rozsudok Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „súd prvej inštancie“) z 3. júna 2014 č. k. 10 C 205/2013-75, ktorým súd prvej inštancie zamietol žalobu žalobcu o zaplatenie sumy 1 345,71 €, ktorej sa domáhal voči žalovanej titulom bezdôvodného obohatenia; ďalej potvrdil výrok o uložení povinnosti zaplatiť žalovanej náhradu trov konania vo výške 80,50 € a náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 262,45 € do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že žalobca svoje tvrdenia nepreukázal žiadnymi hodnovernými dôkazmi, teda neunesol na svoje tvrdenia dôkazné bremeno. Pokiaľ žalobca tvrdil, že žalovaná postupne vybrala z jeho pokladne finančné prostriedky v žalovanej výške, a tieto nezaúčtovala, resp. ak ich zaúčtovala, ponechala si ich, alebo predmety za ne nakúpené, pre vlastnú potrebu, od čoho odvodzoval svoj nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, bolo jeho povinnosťou označiť a predložiť súdu relevantné dôkazy na preukázanie ním tvrdených skutočností, v opačnom prípade nemohol byť v konaní úspešný. Z ním predložených dôkazov, a to výdavkových pokladničných dokladov s riadnym číslom podľa účtovnej knihy a fotokópiami dokladov o nákupe jednotlivých predmetov, bolo preukázané, že všetky žalovanou vybrané finančné prostriedky boli do účtovníctva riadne zavedené s číslami zodpovedajúcimi účtom spoločnosti žalobcu, keď k nim boli priložené aj relevantné pokladničné doklady, z čoho súd prvej

inštalácie vyvodil správny záver o tom, že tvrdenie žalobcu o tom, že žalovaná finančné prostriedky vybrané z jeho pokladne nezaúčtovala, v konaní preukázané nebolo, naopak, uvedenými dôkazmi bolo vyvrátené. Ohľadom svojich tvrdení, že si žalovaná vybrané finančné prostriedky, alebo predmety za ne zakúpené ponechala pre vlastnú potrebu, žalobca v konaní neprodukoval a ani neoznačil žiadne dôkazy. Jeho ničím nepreukázané úvahy o tom, že zakúpené predmety žalobca nepotreboval, alebo že ich nebolo možné považovať za nákupy pre zákazníkov žalobcu ako reprezentačné predmety v obchodných vzťahoch, zostali potom len v rovine tvrdení, v žiadnom prípade nepreukazujúcich tvrdenú skutočnosť, že si žalovaná peniaze alebo zakúpené predmety ponechala, od čoho žalobca odvodzoval uplatnený nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia. Tvrdenie žalobcu o odmietnutí vykonania ním navrhnutých dôkazov (účtovníctvom a výsluchom bližšie neoznačených svedkov) súdom prvej inštalácie odvolací súd vyhodnotil ako nepravdivé a nemajúce oporu v predložennom spise, z ktorého žiadne žalobcom navrhnuté dokazovanie nevyplýva. Žalobca bol súdom prvej inštalácie riadne poučený podľa ustanovenia § 120 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“), pričom žiadne dôkazy nepredložil ani nenavrhol. Ním tvrdené navrhované dôkazy (účtovníctvo a mená svedkov, ktorých údajne žiadal vypočuť) nepriložil ani k odvolaniu. Z uvedených dôvodov nezistil odvolací súd v postupe súdu prvej inštalácie žiadne pochybenia. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ustanovenia § 224 ods. 1 v spojení s ustanovením § 142 ods. 1 O.s.p. Úspešnej žalovanej priznal náhradu trov odvolacieho konania, spočívajúcu v trovách jej právneho zastúpenia vo výške 79,41 €, a to za jeden úkon právnej služby - vyjadrenie k odvolaniu žalobcu postupujúce podľa ustanovení § 10 ods. 1, § 13a ods. 1 písm. c/, a § 16 ods. 3 vyhl. č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb.

2. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca. Navrhol ho (spolu s rozsudkom okresného súdu) zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštalácie na ďalšie konanie. Dovolanie odôvodnil tým, že sa mu postupom odvolacieho súdu odňala možnosť konať pred súdom (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.), pretože súdy oboch inštalácií bez preukázania pravdivosti uverili tvrdeniam žalovanej a nevytvorili tak dostatočný základ pre zistenie skutkového stavu a následne pre rozhodnutie vo veci samej, argumentáciou žalobcu sa vôbec nezaoberali a všetky návrhy na doplnenie dokazovania na preukázanie skutkových tvrdení zamietli. Namietal aj nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) v otázke posúdenia bezdôvodného obohatenia na strane zamestnanca.

3. Žalovaná v podanom vyjadrení uviedla, že dovolanie v danom prípade smeruje proti takému rozsudku, proti ktorému nie je prípustné. K námietke žalobcu, že súdy nevykonali ním navrhnuté dôkazy poukázala na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 18. apríla 2012 sp. zn. 6 Cdo 51/2012, v zmysle ktorého nevykonanie dôkazov podľa návrhov alebo predstáv účastníka nie je postupom, ktorým sa mu odníma možnosť konať pred súdom, nakoľko rozhodovanie o tom, ktoré dôkazy budú vykonané, patrí výlučne súdu.

4. Vzhľadom k tomu, že dovolanie bolo podané pred 1. júlom 2016, t. j. za účinnosti zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov, dovolací súd postupoval v zmysle prechodných ustanovení § 470 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Podľa § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa odseku 2 citovaného ustanovenia veta prvá, právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podal včas dovolateľ zastúpený v súlade s § 429 ods. 1 CSP, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa a bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

6. Rozsudky odvolacieho súdu, proti ktorým by bolo dovolanie prípustné, sú uvedené v § 238 ods. 1, 2 a 3 O.s.p. Keďže dovolaním napadnutý potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu nemožno podriaďovať pod žiadny dôvod prípustnosti dovolania v zmysle § 238 O.s.p., je zjavné, že dovolanie proti rozhodnutiu

odvolacieho súdu v predmetnej veci podľa tohto ustanovenia nie je prípustné.

7. Predmetné dovolanie by bolo prípustné, iba ak v konaní došlo k procesným vadám uvedeným v § 237 ods. 1 O.s.p. Žalobca procesné vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. netvrdil a ich existencia ani nevyšla v dovolacom konaní najavo.

8. Dovolateľ tvrdí, že mu bola odňatá možnosť pred súdom konať v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. Za právneho stavu do 30. júna 2016 sa odňatím možnosti konať pred súdom rozumel procesne nesprávny postup súdu, ktorý mal za následok znemožnenie realizácie procesných oprávnení účastníka konania [v zmysle § 18 O.s.p. mali účastníci v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie a súd bol povinný zabezpečiť im rovnaké možnosti na uplatnenie ich práv - viď napríklad právo účastníka vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom (§ 41 O.s.p.), nazerat' do spisu a robiť si z neho výpisy (§ 44 O.s.p.), vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým vykonaným dôkazom (§ 123 O.s.p.), byť predvolaný na súdne pojednávanie (§ 115 O.s.p.), na to, aby mu bol rozsudok doručený do vlastných rúk (§ 158 ods. 2 O.s.p.)].

9. Dovolateľ v súvislosti s tvrdením procesnej vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. konkrétne namietal, že súdy oboch inštancií nesprávne zistili skutkový stav veci, keď nesprávne v konkrétnej procesnej situácii nenariadili ďalšie dokazovanie na preukázanie ich tvrdení.

10. K predmetným dovolacím argumentom najvyšší súd uvádza, že podľa právnej úpravy do 30. júna 2016 prípustnosť dovolania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. nezakladalo nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu. V týchto súvislostiach najvyšší súd poukazuje na naďalej opodstatnené závery vyjadrené v judikátoch R 37/1993 a R 125/1999, R 42/1993, ako aj v rozhodnutiach najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 85/2010, 2 Cdo 29/2011, 3 Cdo 268/2012, 3 Cdo 108/2016, 2 Cdo 130/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011, 7 Cdo 38/2012 a pre úplnosť poznamenáva, že do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru, nepatrí právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj I. ÚS 97/97). Právo na spravodlivý súdny proces podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda, aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami, resp. s jeho právnymi názormi. Neúspech v súdnom konaní nie je možné považovať za porušenie základného práva. Je v právomoci všeobecných súdov vykladať a aplikovať zákony (I. ÚS 50/04).

11. V súvislosti so žalobcom namietanou vadou konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. možno vyvodit', že odňatie možnosti konať pred súdom vidí aj v tom, že súdy oboch inštancií sa v odôvodnení svojich rozhodnutí nevysporiadali s ním uvádzanou argumentáciou, čím v podstate namieta aj nedostatok ich odôvodnenia. V nadväznosti na uvedené je potrebné uviesť, že judikatúra najvyššieho súdu (R 111/1998) už dávnejšie považuje nepreskúmateľnosť rozhodnutia za „inú vadu konania“, ktorá prípustnosť dovolania nezakladá. Správnosť takého nazerania na právne dôsledky nepreskúmateľnosti potvrdzujú tiež rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o sťažnostiach proti tým rozhodnutiam najvyššieho súdu, ktoré zotrvali na právnych záveroch súladných s R 111/1998 (viď napríklad rozhodnutia sp. zn. I. ÚS 364/2015, II. ÚS 184/2015 a III. ÚS 288/2015). Na rokovaní občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu, ktoré sa uskutočnilo 3. decembra 2015, bolo prijaté stanovisko, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku“. Toto stanovisko, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 2/2016, považuje dovolací súd za plne opodstatnené aj v preskúmvanej veci. Odvolací súd jasne a zrozumiteľne vysvetlil dôvody, ktoré ho viedli k potvrdeniu rozsudku súdu prvej inštancie, preto nebol dôvod na postup podľa druhej vety citovaného stanoviska, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých prípadov, ktoré majú znaky

relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. O taký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003). Dovoláním napadnuté rozhodnutie spĺňa náležitosti požadované zákonom, uvádza skutkový stav, ktorý považoval odvolací súd za rozhodujúci, stanoviská procesných strán k prerokúvanej veci, výsledky vykonaného dokazovania, obsah odvolania a právne predpisy, z ktorých vyvodil svoje právne názory vysvetlené v odôvodnení.

12. Treba tiež mať na pamäti, že konanie pred súdom prvej inštancie a odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca spätosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu. Ak odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie, stačí, ak v odôvodnení rozsudku iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci; rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie.

13. Žalobca napokon tvrdil, že napadnutý rozsudok spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci v otázke posúdenia bezdôvodného obohatenia na strane zamestnanca.

14. Keďže však žalobca uplatnil dovolací dôvod v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. (účinného do 30. júna 2016) v dovolaní, ktoré nebolo procesne prípustné, nemohol by dovolací súd podrobiť napadnutý rozsudok posúdeniu z hľadiska správnosti v ňom zaujatých právnych záverov. Nesprávne právne posúdenie veci bolo síce relevantným dovolacím dôvodom v tom zmysle, že ho bolo možno uplatniť v procesne prípustnom dovolaní (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. účinný do 30. júna 2016), samo nesprávne právne posúdenie veci ale prípustnosť dovolania nezakladalo (pozri R 54/2012 a tiež ďalšie rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 26/2010 a 8 ECdo 170/2014). Nešlo totiž o vadu konania uvedenú v § 237 ods. 1 O.s.p., ani znak (atribút, stránku) rozhodnutia, ktorý by bol uvedený v § 238 O.s.p. ako zakladajúci prípustnosť dovolania. To isté sa týkalo aj tzv. inej vady konania, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. účinný do 30. júna 2016).

15. Vzhľadom na uvedené možno uzavrieť, že prípustnosť dovolania žalobcu nemožno vyvodíť z ustanovení § 238, § 239 O.s.p. a v dovolacom konaní nevyšlo najavo, že by konanie na súde prvej inštancie a na odvolacom súde bolo postihnuté niektorou z vád uvedenou v § 237 ods. 1 O.s.p. Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu ako také, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné, odmietol (§ 447 písm. c/ CSP).

16. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

17. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.